

*Vectilžas bibliotēkas
2022. gada
darba pārskats*

SATURS

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3.lpp.
2. Finansiālais nodrošinājums.....	3.lpp.
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4.lpp.
4. Personāls.....	4.-5.lpp.
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5.-7.lpp.
6. Krājums.....	7.-9.lpp.
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	9.-13.lpp.
8. Novadpētniecība.....	13.lpp.
9. Projekti.....	13.lpp.
10. Publicitāte.....	13.lpp.
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	14.lpp.

VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS

Vectilžas bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Vectilžas bibliotēka ir Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība, kas izveidojusies par vienotu informācijas saņemšanas vietu ikvienam bibliotēkas apmeklētājam. Tās prioritāte ir pēc iespējas ērtāk apkalpot savus lasītājus, lai viņiem, ienākot bibliotēkā, rastos vēlme te uzkavēties ilgāk un apmeklēt to biežāk. Bibliotēkā vienlīdz ērti ir gan tiem, kas apmeklē abonementu, gan tiem, kas nāk strādāt pie datoriem. Bibliotēkā ir padomāts arī par pašiem mazākajiem apmeklētājiem – viņiem ir izveidots bērnu stūrītis, kur var zīmēt, krāsot, rotaļāties ar mīkstajām rotaļlietām. Bibliotēka ir atbalsta punkts skolēniem un studējošiem, piedāvājot nozaru literatūru, kā arī ir iespēja izmantot abonētās datu bāzes.

Vectilžas bibliotēka atrodas Vectilžas pagasta centrā, ērti pieejamā vietā. Ēkā, kurā atrodas bibliotēka, ir arī pagasta pārvalde, sociālā darbinieka kabinets. Apmeklējot pagasta pārvaldi un sociālo darbinieku, iedzīvotāji iegriežas arī bibliotēkā.

Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami 30 stundas nedēļā, no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 11.30 – 17.00, piekdien no 8.00 – 16.00.

Tā kā bibliotēka un pagasta pārvalde atrodas vienā ēkā un bibliotēkas vadītājas pienākumus veic pagasta pārvaldes klientu apkalpošanas speciāliste, tad bibliotēka nepieciešamības gadījumā ir pieejama lasītājiem arī ārpus tās darba laika.

Bibliotēkāres atvaļinājuma laikā bibliotēka ir atvērta vienu dienu nedēļā.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas., bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

Finansējuma avots	2020. gads	2021. gads	2022. gads
Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai)	1146	1151	1150
Vectilžas pagasta pārvalde	509	509	509
Maksas pakalpojumi	41	38	52
Sponsorējumi, ziedojumi			
Kopā	1696	1698	1711

Balvu novada pašvaldības piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu – krājuma komplektēšanu.

MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Vectilžas bibliotēka atrodas telpā, kas 2006. gadā uzcelta kā piebūve Vectilžas pagasta pārvaldes ēkai. Telpu kopējā platība 60m², no tās lasītāju apkalpošanai 60m².

Telpu stāvoklis ir labs, lasītājiem piemērots. Bibliotēkas aprīkojums un mēbeles labā stāvoklī, nodrošina labu krājuma izvietojumu un pieejamību.

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti.

Datoru skaits bibliotēkā ir pietiekams, ir multifunkcionālā iekārta.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piez.
Datori	1	4	Apmierinošs (2015.g.)	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas	1		Apmierinošs (2015.g.)	
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

PERSONĀLS

Bibliotēkā strādā viens darbinieks - Vectilžas bibliotēkas vadītāja. Strādā 30 stundas nedēļā (0,75 slodzes).

Bibliotēkas vadītājam ir augstākā pedagoģiskā izglītība. Pārskata periodā bibliotēkas vadītāja piedalījās izglītojošos semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas
03.02.	Platformā ZOOM	Balvu CB	Seminārs bibliotekāriem
06.05	Rekovas bibliotēka	Balvu CB	2021. gads Latvijas bibliotēkās, būtiskākais grāmatu krājuma komplektēšanā, darbs ar pusaudžiem,

09.09.	Platformā MS Teams	Rēzeknes CB	Latgales kultūras mantojuma sardzē: iedvesmojot, izglītojot, darot!”
27.10.	Platformā ZOOM	LNB	Sākumpunkts medijpratībai - materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem.
22.11.	Balvu Novada muzejs	Balvu CB	Reģionālā prese vakar un šodien. Esam dzīvi vai paguruši?

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepř. gadu
Lietotāju skaits	114	98	104	-14%; +6%
<i>t. sk. bērni</i>	31	29	35	-6%; +21%
Bibliotēkas apmeklējums	1889	1814	1920	-4%; +6%
<i>t. sk. bērni</i>	243	240	224	-1%; -6%
Virtuālais apmeklējums	489	970	1390	+98%; +43%
Izsniegums kopā	6914	6011	4249	-13%; -29%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2069	1831	633	-12%; -65%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4927	4199	3492	-15%; -17%
<i>t. sk. bērniem</i>	1205	1047	340	-13%; -68%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	27,9	24,0	26,7	-14%; +11%
t.sk.bērni līdz 18.g.	41,3	36,3	44,9	-12%; +24%
Iedzīvotāju skaits	408	408	390	0%; -4%

Bibliotēka piedāvā sekojošus pakalpojumus:

- Grāmatas, periodiku
- Uzziņas un konsultācijas par bibliotēkas krājumu, datubāzēm
- Datoru un interneta izmantošanu (ir pieejams bezvadu Wi-Fi pieslēgums)
- Abonētās datubāzes www.letonika.lv; Lursoft laikrakstu bibliotēka www.news.lv
- Konsultācijas darbā ar datoru un informācijas meklēšanu internetā
- Kopēšanu, skenēšanu, izdrukas (maksas pakalpojumi)
- SBA pakalpojumus u.c.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2020	2021	2022
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	24	43	24
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	4	2	1

Pieaugušo lasītāju apkalpošana vērsta uz kvalitatīviem un informatīviem bibliotēkas pakalpojumiem ikvienam bibliotēkas lietotājam. Lietotājiem pieejamas ērtas un plašas iespējas darbam ar krājumu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītājiem – sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, Balvu CB elektronisko katalogu, novadpētniecības datu bāzi, darba meklējumiem, rēķinu apmaksu, internetbanku izmantošanu, digitālajām datu bāzēm, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem.

Bibliotēkā tika veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes. Izpildot lasītāju pieprasījumus, tika piedāvāta iespēja bibliotēkā trūkstošās interesējošas grāmatas saņemt ar starpbibliotēku abonementa palīdzību.

Pārskata periodā bibliotēkā tika veidoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, bijušas 9 literārās izstādes par literātiem-jubilāriem, 6 tematiskās literatūras izstādes.

Lai bibliotēkas apmeklētājus iepazīstinātu ar vietējo rokdarbnieku veikumu, atskaites periodā tika organizētas divas izstādes – martā “Ivetas Bombānes tamborētās pārlišu kaklarotas” un decembrī “Irēnas Zelčas adītās zeķes”.

Pagasta iedzīvotāji bibliotēkā var iepazīties ar Balvu novada pašvaldības jaunāko informāciju, laikrakstu „Balvu Novada Ziņas,” gan arī apmeklējot Balvu novada mājaslapu www.balvi.lv.

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto tālmācības un nepilna laika studenti, rakstot studiju darbus un diplomdarbus, jo šeit var saņemt informāciju, kurai nav pieejas no mājas interneta, piemēram, datu bāzes www.letonika.lv; www.lursoft.lv.

Aptaujas anketas, pētījumi 2022.gadā par bibliotēkas darba kvalitāti netika veikti. Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem.

KRĀJUMS

Bibliotēkas krājumu veido grāmatas, seriālizdevumi, elektroniskie dokumenti, interneta resursi : bezmaksas elektroniskās datu bāzes Letonika un News. Krājuma komplektēšanā tiek ņemta vērā krājuma komplektēšanas koncepcija, krājuma izmantošana iepriekšējā gadā un tiek uzklaustas arī lasītāju vēlmes. Lielākais pieprasījums ir pēc tulkotās daiļliteratūras, nedaudz pieaugusi lasītāju interese par latviešu oriģinālliteratūru. Tiek papildināts arī uzziņu literatūras un bērnu grāmatu krājums. Tā kā aktīvākie lasītāji ir pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni, tad vairāk tiek iepirktas grāmatas tieši šai auditorijai. Liels pieprasījums ir arī periodikai.

Diemžēl gan grāmatas, gan periodika ar katru gadu kļūst arvien dārgākas. Abonējot žurnālus, rūpīgāk tiek izvērtēti, kuri tad ir lasītāju pieprasītākie žurnāli.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2020	2021	2022
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1147	1151	1150
<i>t.sk. grāmatām</i>	700	700	700
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>	142	133	78
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	447	451	450
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	4,24	2.82	2,95
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1740	1688	1225

Par pašvaldības līdzekļiem grāmatas tiek iegādātas apgāda „Zvaigzne ABC” grāmatu veikalā Balvos un elektroniski tiek pasūtītas mājas lapā www.virja.lv/lv
Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2020	2021	2022
Jaunieguvumi kopā	158	149	368
t.sk. grāmatas	157	148	124
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	43	98	29
<i>t. sk. bērniem</i>	47	50	40
Izslēgtie dokumenti	448	38	299
Krājuma kopskaits:	5660	5858	5927
<i>Grāmatu krājuma apgrozība</i>	1,22	0.43	0,14
Periodisko izdevumu apgrozība	3,39	2.80	2,40

No krājuma tiek izņemta un norakstīta novecojusi un nolietota literatūra - 2022. gadā tika norakstīti 7 iespaidarbi un 292 seriālizdevumi.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2020	2021	2022
Letonika	25	74	20
Lejupielādes			6
Sesijas			14
News	5	0	0

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Bibliotēkā šogad reģistrēti 35 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem. Salīdzinot ar 2021.gadu, par 6 bērniem un jauniešiem vairāk. Apmeklējumu skaits palielinās vasarā un skolēnu brīvlaikā, kad uz laukiem pie vecvecākiem atbrauc bērni, kas ikdienā dzīvo pilsētās.

Vectilžas pagasta bibliotēkā ir iekārtots stūrītis pirmsskolas vecuma bērniem. Mazie bibliotēkas apmeklētāji var paspēlēties ar rotaļlietām, likt puzzles, apskatīt grāmatas, zīmēt, krāsot. Bērniem tiek organizētas grāmatu izstādes. Bērni un jaunieši saņem konsultācijas un ieteikumus, kā izmantot bibliotēkas pakalpojumus, konsultācijas par interneta resursu izmantošanu.

Gada laikā krājums papildināts ar 40 jaunām un skaistām grāmatām bērniem un jauniešiem. Čaklākie lasītāji ir pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērni, tāpēc vairāk iepirkta tieši šim vecumposmam paredzētās grāmatas. Abonēts žurnāls „Ilustrētā Junioriem” un “Ilustrētā Junioriem Mini”.

Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupu Vectilžā. Bērni kopā ar audzinātājām apmeklē bibliotēku, lai kopīgi izvēlētos grāmatas lasīšanai grupiņā, kā arī piedalās bibliotekāres rīkotajās nodarbībās, kuru laikā minētas mīklas, lasītas tautasdziesmas un ticējumi, zīmēts, krāsots, līmēts. 2022. gadā ir notikušas 10 nodarbības:

Janvārī lasījām grāmatu "Vinnijs Pūks. Medus stāsti" un bērni darba lapās izkrāsoja Vinniju Pūku un viņa draugus.

Februārī bērniem notika nodarbība par gadalaikiem – bērni minēja mīklas un darba lapās krāsoja ābeles pārvērtības visos četros gadalaikos.

Martā pārrunājām ticējumus par pavasari, bērni veidoja aplikāciju ar pavasara ziediem.

Aprīlī lasījām tautasdziesmas par Lieldienām, bērni darba lapās krāsoja un no aplikāciju papīra gatavoja Lieldienu zaķi.

Maijā bērni lasīja tautasdziesmas par māmiņu, pastāstīja katrs par savu māmiņu un zīmēja māmiņas portretu.

Jūnijā bērni mācījās atpazīt dažādas jāņuzāles un darba lapās krāsoja jāņuzāles un vainagus.

Septembris bija dzejas mēnesis arī pirmsskolas izglītības grupā – bērni kopā ar audzinātājām lasīja Ineses Paklones dzejoļu grāmatu “Zvēru barošana” un darba lapās izkrāsoja dažādu dzīvnieku un putnu attēlus.

Novembrī, atzīmējot zviedru rakstnieces Astrīdas Lindgrēnes 115. dzimšanas dienu, ar pirmsskolas grupas bērniem lasījām fragmentus no grāmatas “Brālītis un Karlsons, kas dzīvo uz jumta”, un darba lapās bērni izkrāsoja Karlsonu un Brālīti.

Novembrī atzīmējām arī Latvijas dzimšanas dienu – ar pirmsskolas grupas bērniem lasījām dzejoļus par Latviju, runājām par mūsu valsts simboliem, darba lapās krāsojām Latvijas karogu, Pēterbaznīcas torni u.c.

Decembris pavadīts Ziemassvētku gaidās – kopā ar bērniem un audzinātājām lasījām Margaritas Stārastes grāmatu “Ziemas pasaka”, bērni darba lapās krāsoja Adventes vainagus, no aplikāciju papīra gatavoja eglītes un tās izrotāja.

Visi bērnu darbi bija aplūkojami izstādēs bibliotēkā.

Pārskata periodā pirmsskolas grupas bērni kopā ar audzinātājiem aktīvi iesaistījās arī LNB lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija’2022”, izlasot un novērtējot visas viņu vecumposmam piedāvātās grāmatas.

Dalībai BJVŽ22 tika uzrunāti arī bērni un jaunieši, kas izauguši no pirmsskolas vecuma. Diemžēl atsauce bija ļoti maza, jo šajā vecumā bērni priekšroku dod tehnoloģijām un to piedāvātajiem produktiem.

NOVADPĒTNIECĪBA

Bibliotēkā pieejami mapēs apkopoti materiāli par Vectilžas pagastā notiekošo. Informācija tiek vākta no elektroniskajiem resursiem, arī no vietējā Ziemeļlatgales laikraksta „Vaduguns”. Galvenie virzieni novadpētniecības jomā: pagasta šodienas, kultūras norises „Sporta un atpūtas centrs,” Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa, Vectilžas bibliotēka, pagasta iedzīvotāji. Novadpētniecības materiālu mapes pieejamas izmantošanai ikvienam bibliotēkas apmeklētājam, kam nepieciešama informācija par kādu konkrētu, sev interesējošu tematu. Materiāli ir apkopoti, sistematizēti un lietotājiem brīvi pieejami novadpētniecības plauktā (mapes, albūmi). Ir apkopota informācija par novadpētniecības materiāliem tiešsaistē - Balvu reģiona kultūrvēstures datubāzē. Turpinās materiālu vākšana un apkopošana par Vectilžas pagastu.

PROJEKTI

Latvijā bērnus aktīvai lasīšanai apvieno LNB Bērnu literatūras centra izstrādāta lasīšanas veicināšanas programma „Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija.”. Arī Vectilžas bibliotēka ir iesaistījusies šajā programmā un 2022. gadā projekta ietvaros no LNB bibliotēkā ir saņemtas 19 grāmatas par summu EUR147,42 kā arī ir iepirkta grāmatas par pašvaldības līdzekļiem.

PUBLICITĀTE

Informācija par bibliotēku ir pieejama mājas lapās: www.biblioteka.lv/vectilza, www.kulturaskarte.lv, www.balvi.lv.

Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem tiek izvietota pagasta pārvaldes telpās, pie ziņojumu dēļa ciemata centrā. Bibliotēkas telpās apmeklētāji var iepazīties ar informāciju par sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm. Par dažādām aktualitātēm bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti arī klātienē.

SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Vecilžas bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi, līdz ar to pastāvīga sadarbība notiek ar Vecilžas pagasta pārvaldi - gan finansiāli, gan iesaistot tās darbiniekus bibliotēkas ikdienas dzīvē.

Pastāvīga sadarbība ir ar Vecilžas pagasta Sporta un atpūtas centra vadītāju M. Aruli.

Ļoti laba sadarbība izveidojusies ar Tilžas pamatskolas pirmsskolas izglītības grupas Vecilža audzinātājām un bērniem.

Sadarbība notiek ar Balvu Centrālo bibliotēku, kā arī citām novada bibliotēkām. Visbiežāk tā ir metodiskā palīdzība, konsultēšanās par bibliotēkas darbu, grāmatu apstrāde, grāmatu apmaiņa, uzdevumu veikšanu, SBA u.c.

Grāmatu apgādi, individuālie dāvinātāji – krājuma komplektēšana. Latvijas Pasts – periodikas abonēšana.

Vecilžas bibliotēkas vadītāja:

Lilita Jermacāne